

## SGK İŞVEREN PRİM TEŞVİKLERİ 602 DİĞER GELİRLER HESABINA KAYIT EDİLEMEZ!

30.11.2017 tarihli **61504625-5334-86** sayılı Kütahya Defterdarlığı tarafından verilen muktezada ".....şirketinizce çalıştırılan personele ilişkin 5510 sayılı Kanuna göre hazinece karşılanan sigorta prim teşviklerinin kurum kazancının tespitinde hasılat olarak dikkate alınması ve söz konusu tutarların "**602-Diğer Gelirler**" hesabında izlenmesi gerekmektedir." denilmektedir."

### PRİM TEŞVİĞİ HASILAT DEĞİLDİR.

**Hasılat maliyetin karşılığında elde edilen gelirdir. Prim teşviki bir hasılat olamaz.**

SGK işveren primine yönelik uygulamada birçok teşvik bulunmaktadır. En yaygın ve pratik olarak kullanılabilen işveren prim teşvik uygulaması 5510 sayılı "Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu" nun 81. Maddesi kapsamında uygulanan 5 puanlık teşvik uygulamasıdır.

Uygulamada sgk işveren primlerinin hazine tarafından karşılanan kısmı yaygın olarak 602 Diğer Gelirler hesabında takip edilmektedir. Diğer bir yöntem ise işveren prim giderleri hesabına ters kayıt yaparak gider/maliyet hesaplarında netleştirme yöntemidir.

**Bize göre bu iki uygulama da yanlıştır.**

### DİKKAT! 602 HESAP SATIŞ/HASILAT İLE İLGİLİ BİR HESAPTIR

602 Diğer Gelirler hesabı **60 BRÜT SATIŞLAR hesap grubu altında bir hesaptır**. 600-601 ve 602 hesaplar toplamı 60 BRÜT SATIŞLAR hesabını oluşturmaktadır.

"60 Brüt Satışlar" hesabının 1 Seri No'lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'n deki açıklaması aşağıdaki gibidir:

#### **"60. BRÜT SATIŞLAR**

*İşletmenin esas faaliyetleri çerçevesinde satılan mal yada hizmetler karşılığında alınan yada tahakkuk ettirilen toplam değerleri kapsar. Satılan mal ve hizmetlerle ilgili sübvansiyonlar, satış tarihindeki vade farkları, ihracatla ilgili dönem içinde ortaya çıkan kur farkları, vergi iadeleri brüt satışlar içinde gösterilir. Brüt Satışlara Katma Değer Vergisi dahil edilmez."*

**Açıklamaya göre brüt satışlar grubundaki işlemlerin özellikleri:**

- **Satılan mal ya da hizmetler karşılığı alınan ya da tahakkuk ettirilen bedeller**
- **Satılan mal ve hizmetlerle ilgili sübvansiyonlar**
- **Satışla ilgili vade farkları**
- **İhracatla ilgili dönem içindeki kur farkları**

**Görüldüğü üzere 60 grubunun tamamı satış ile ilgili işlemlerdir. Burada bahsedilen sübvansiyonlar da satılan mal ve hizmetlerle ilgili sübvansiyonlardır.**

"602 Diğer Gelirler" hesabının 1 Seri No'lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'n deki açıklaması aşağıdaki gibidir:

#### **"602. DİĞER GELİRLER**

*İşletmenin korunması, ihracatı teşvik ya da hükümet politikasına uyma zorunluluğu karşısında oluşan işletmenin faaliyet hasılatındaki düşüklüğü veya faaliyet zararını gidermek için, sermaye katkısı niteliğinde olmayan, mali yardımlar (sübvansiyonlar), devletin bazı malları vergi, resim, harç ve benzeri yükümlülüklerden istisna etmesi yoluyla yaptığı yardımlar (vergi iadeleri) ve satış tarihindeki vade farkları, ihracatla ilgili fiyat istikrar destekleme primi vb.. hasılat kalemleri bu hesapta izlenir."*

## **Açıklamaya göre 602 hesapta takip edilecek işlemler:**

- İşletmenin faaliyet hasılatındaki düşüklüğü veya faaliyet zararını gidermek için yapılan
- Sermaye katkısı niteliğinde olmayan (sermaye katkısı niteliğinde olanlar 5 sermaye grubunda izlenir)
- Bazı malların vergi, resim, harç vb. yükümlülüklerden istisna edilmesi yoluyla yapılan yardımlar (vergi iadeleri)
- Satışla ilgili vade farkları
- İhracatla ilgili dönem içindeki kur farkları vb.

## **Görüldüğü üzere 602 hesabın açıklamasında bahsedilen sübvansiyonlar**

- Faaliyet satışlarındaki/hasılatındaki azalmayı gidermek için yapılan sübvansiyonlar ile
- Bazı malların (dikkat!) vergi-resim-harç vb. yükümlülüklerindeki vergi iadeleridir.

## **SGK İŞVEREN PRİM TEŞVİKLERİ SATIŞ İLE İLGİLİ BİR TEŞVİK/SÜBVANSİYON DEĞİLDİR.**

SGK prim teşvikleri

- **Faaliyet hasılatındaki düşüklüğü gidermek için yapılan bir teşvik değildir.**
- **Bazı malların vergi-resim-harç vb. yükümlülüklerindeki bir iade ya da indirim de değildir.**
- **SGK prim teşviki bir satış/hasılat değildir.**
- **60 Brüt satışlar hesap grubundaki tüm işlemler satış ile ilgili gelirlerdir.**

**Bu nedenlerle SGK işveren prim teşvikleri için 602 Diğer Gelirler hesabının kullanılması yanlış bir uygulamadır.**

## **GİDER/MALİYET HESAPLARINDA NETLEŞTİRME YAPILMASI DA DOĞRU DEĞİLDİR!**

**SGK prim teşviklerini gider hesaplarına alacak kaydı yaparak mahsuplaştırmak da yanlış bir uygulamadır.**

MSUGT gereği gider ve gelir hesapları arasında netleştirme yapılamaz. Teşvik ile istisna farklı kavramlardır. SGK prim teşvikleri bir istisna değildir. Yani prim kaldırılmamaktadır. Prim yine uygulanmakta ancak işveren değil hazine tarafından karşılanmaktadır. Dolayısı ile prim yokmuş gibi gider hesaplarına alacak yazarak netleştirme yapmak doğru değildir.

## **PRİM TEŞVİKLERİ 649 DİĞER OLAĞAN GELİR VE KARLAR HESABINDA İZLENMELİDİR**

Önerimiz sgk prim teşviklerinin 649 Diğer Olağan Gelir ve Karlar hesabında izlenmesidir. 649 Diğer Olağan Gelir ve Karlar hesabında izlenmesi tekdüzen hesap planına daha uygun bir uygulamadır.

Bu şekilde KDV'ye tabi olmayan teşvik tutarlarınının 602 hesapta izlenmesi nedeniyle oluşacak KDV beyannamesinde takip edilen "Kümülatif Matrah" ile gelir tablosundaki net satışlar rakamlarının uyumsuzluğu sorunu da olmayacaktır.

Ayrıca 649 hesapta izlenmesi gelir tablosu mantığına da uygun olacaktır. Örneğin personel istihdam eden ve sgk prim teşviklerinden yararlanan bir işletmenin bir dönemde satış gelirlerinin olmadığını düşünelim. Bu durumda net satışlarının sıfır olması gerekir. Ancak sgk teşvikleri eğer 602 hesaba alındıysa net satışları sgk teşvikleri kadar olacaktır. Bu şekilde bir gelir tablosu yanlışır. Satış ile ilgili olmayan bir gelir net satışlar içinde gösterilemez.

Bu nedenlerle önerimiz 649 Diğer Olağan Gelir ve Karlar hesabının kullanılmasıdır. Bu şekildeki uygulama:

- Tekdüzen Hesap Planı'na uygun bir yöntemdir
- KDV kümülatif matrah ile net satışlar uyumsuzluğu olmayacaktır.
- Gelir tablosu biçimsel yapısına uygundur.

## **SONUÇ**

Prim teşviklerinin bir hasılat kalemi olmaması, 602 Diğer Gelirler hesabının satış/hasılat ile ilgili işlemlerin kaydedildiği bir hesap olması, KDV kümülatif matrah ve net satışlar uyumsuzluğuna neden olması ve gelir tablosunun mantığına aykırı olması nedeniyle SGK prim teşviklerinin 602 Diğer Gelirler hesabında izlenmesi gerektiği yönündeki uygulama yanlış bir uygulamadır.

Bize göre kullanılması gereken hesap 649 Diğer Olağan Gelir ve Karlar hesabıdır.

Maliye'nin bu yöndeki görüşünün de bu gerekçelerle yanlış olduğunu düşünüyoruz.

**AHMET FARUK ÖZDEMİR**  
**Ankara, 09.09.2018**